

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0170/2006

8.5.2006

RAPORT

Finantsteenuste sektori täiendava konsolideerimise suunas
(2006/0081(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Joseph Muscat

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	10
MENETLUS	14

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

finantsteenuste sektori täiendava konsolideerimise suunas (2006/0081(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 26. oktoobri 2005. aasta töödokumenti ELi finantssektori piiriülese konsolideerimise kohta (SEK(2005)1398);
- võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2005. aasta teatist ELi siseste investeeringute kohta finantsteenuste sektorisse¹;
- võttes arvesse komisjoni 11. mai 1999. aasta teatist “Finantsturgude raamistiku rakendamine: tegevuskava” (KOM(1999)0232);
- võttes arvesse 1. detsembri 2005. aasta valget raamatut finantsteenuste poliitika kohta 2005–2010 (KOM(2005)0629);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet²;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2005. aasta direktiivi 2005/1/EÜ, millega luuakse finantsteenuste komiteede uus organisatsiooniline struktuur³;
- võttes arvesse nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta määrust (EÜ) nr 2157/2001 Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta⁴;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive, millega koostatakse uuesti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/12/EÜ krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta ja nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiiv 93/6/EMÜ investeerimisühingute ja krediidasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (KOM(2004)0486);
- võttes arvesse oma 28. aprilli 2005. aasta resolutsiooni ELi finantsturgude integratsiooni hetkeolukorra kohta⁵;
- võttes arvesse oma 21. novembri 2002. aasta resolutsiooni usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve kohta Euroopa Liidus⁶;

¹ ELT C 293, 25.11.2005, lk 2.

² ELT L 35, 11.2.2003, lk 1.

³ ELT L 79, 24.3.2005, lk 9.

⁴ EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1.

⁵ ELT C 45 E, 23.2.2006, lk 140.

⁶ ELT C 25 E, 29.1.2004, lk 394.

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A6-0170/2006),
 - A. arvestades, et ELi majandus seisab globaalsel ja riigisisel tasandil silmitsi mitmesuguste probleemidega, sealhulgas tihe konkurents, loid kasv, elanikkonna vananemine ja pensionikohustiste suurenemine;
 - B. arvestades, et finantsturgude stabiilsuse ja julgeoleku eesmärk peab olema võrdväärne jõupingutusega vähendada piiriüleste tegevuste tõkkeid seoses finantstegevusega;
 - C. arvestades, et tugevad, stabiilsed ja tõhusad finantsturud ja -institutsioonid on väga olulised selleks, et vastata ELi eri ettevõtjate finantseerimisvajadustele, ning selleks, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet;
 - D. arvestades, et stabiilne ja konkurentsivõimeline finantsteenuste sektor saab kasu tarbijate usaldusest, kui see põhineb tarbijakaitse kõrgel tasemel;
 - E. arvestades, et konsolideerimine loob mastaabi- ja mitmekülgssussäästu potentsiaali, sünergia ja tasuvuse, ning kui lisada sellele turu edasine integreerimine, võib konsolideerimine turgude likviidsuse ja tõhususe toetamise kaudu soodustada majanduskasvu ja investeerimist;
 - F. arvestades, et ELi ja liikmesriikide poliitikakujundajate ülesanne on luua reguleeriv raamistik ja järelevalveraamistik, mis ergutavad majanduskasvu, parandavad ELi majanduse konkurentsivõimet, tagavad võrdse mänguruumi, kaitsevad turu tõhusust, terviklikkust, läbipaistvust ja rahandussüsteemi stabiilsust ning kaitsevad hoiustajaid, investoreid ja kindlustatud isikuid;
 - G. arvestades, et tarbijate vajadused ja mitmekesine kvaliteetsete toodete valik peaksid olema selles sektoris iga tegevusvaldkonna peaesmärk;
 - H. arvestades, et piisavat tähelepanu tuleks pöörata nende töötajate ja klientide arvamustele ja heaolule, kes mõlemad on olulisteks huvirühmadeks ühinemisi ja omandamisi läbivates finantseerimisasutustes;
 - I. arvestades, et tuleks lahendada põhjendamatute riiklike tavade ning protektsionistlike ja diskrimineerivate meetmete probleem, kuna need killustavad turgu ja jätavad tarbijad ilma konsolideerimise eelistest,

Üldised väljavaated

1. arvab, et konsolideerimine finantsturgudel on oluline turusuundumus, olgugi et mitte ainus, mis on vastuseks kasvavale konkurentsile nii ELi tasandil kui ka globaalselt;
2. on seisukohal, et finantsturgudel konsolideerimise eesmärk ei tohiks olla teatud arvu finantseerimisasutuste hõlmamine ning see peab olema proportsionaalne konkurentsiga finantsturgudel;

3. märgib, et ühinemised ja omandamised on finantseerimisasutuste jaoks endiselt kõige levinum majanduskasvu strateegia; märgib ka, et kaasaegses majanduses on konsolideerimise mõju võimalik saavutada paljudel erinevatel viisidel, nt institutsioonidevaheliste kaubanduslike liitude, tehingute arveldusosakonna toimingute allhangete või sisemiste vahendite kasutamise, tehingute arveldusosakonna koostöö ning ühiste infrastruktuuride loomise kaudu konkurentidega (nt maksete kliiringu- ja arveldussüsteemid);
4. väljendab heameelt positiivse mõju üle, mida euro ja finantsteenuste tegevuskava on avaldanud hulgiturgude integreerimisele, turu läbipaistvusele ja likviidsusele ning ELi finantssektori reguleeriva ajakohastamisele ja täiendamisele, isegi kui siamaani ei ole tehtud kõiki järeldusi ühisraha finantsturgude integreerimiseks;
5. märgib, et ühinemis- ja omandamisalase ning restruktureerimisalase tegevusega, millel on konkurentsivõimele tõenäoliselt positiivne mõju, kaasneb sageli negatiivne ettekujutus tööhõive kaotamise hirmust, mis aeg-ajalt ilmneb, eelkõige mõnedes piirkondades;
6. võtab arvesse intensiivset konsolideerimist piiriüleste ühinemiste ja omandamiste kaudu uutes liikmesriikides viimase 10 aasta jooksul; tuletab seoses sellega meelde usaldusväärsete ja stabiilsete rahandussüsteemide olulisust väikestele majandustele;
7. tuletab meelde, et konsolideerimine ei peaks olema poliitiline eesmärk omaette, kuid see peaks tooma majandusele kaasa selge kasu, ergutades kasvu, julgustades uuenduste tegemist, tagades konkurentsi, parandades juurdepääsu rahalistele vahenditele, võimaldades finantseerimisasutustel kasutada sünergiaid ja tasuvust ning pakkudes tarbijatele suuremat valikut ja paremat kvaliteeti, tagades samas tarbijakaitse piisava taseme;
8. palub pöörata tähelepanu konsolideerimise rakendamise mõjule finantssektori tööhõivele, korraldades ümber omandi ja tegevused ning eelkõige ostes tegevusi sisse; ärgitab sektorit nägema ette kaasnevad meetmed, mis viivad finantsasutuste personali ümberõppe ja kvalifitseerimiseni, sobitumaks Lissaboni strateegia eesmärkidega seoses teadmistemahukama majandusega;
9. on veendunud, et finantseerimisasutuste mitmekesisust, mis peegeldab paremini ettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja tarbijate erisuguseid rahastamisvajadusi, tuleks säilitada ning seetõttu ei tohiks EÜ õigusaktid eelistada mis tahes ühte ärimudelit või ärimudelite struktuuri ega ühte tüüpi toodet teistele;
10. usub, et finantsteenuste ülesehitus Euroopa Liidu tasandil peaks tagama erinevate struktuuride ja suuruste kooseksisteerimise, et omada tõhusaid ja konkurentsivõimelisi osalejaid nii rahvusvahelisel tasandil kui ka lähivõrgustikes;
11. usub, et finantstoodete mitmekesisus tuleb säilitada, et vastata tarbijate erinevatele ja muutlikele vajadustele;

Piiriülese konsolideerimise tõkked

12. märgib, et mitmesuguste takistuste tõttu on piiriülese konsolideerimise tase rahandussektoris ja eriti panganduses madalam riigisisese konsolideerimise tasemest ELis; võtab teadmiseks komisjoni uuringus tuvastatud tõkked;
13. juhib tähelepanu sellele, et siseturul peaks olema saavutatav konsolideerimisest tulenev majanduslik sünergia ja tasuvus ning seda ei tohiks tõkestada põhjendamatute takistustega, nagu maksutõkked ja mitmesugused järelevalve korrad; toetab komisjoni kavatsust tegeleda nende tõketega; võtab teadmiseks raskused, millega seisavad silmitsi finantseerimisasutused, mis soovivad saavutada kasu ning mastaabi- ja mitmekülgussäästu, müües samu või identseid tooteid erinevates riikides ning kutsub komisjoni üles neid raskusi täiendavalt uurima;
14. juhib tähelepanu sellele, et turuosalisel peaks võtma arvesse oma sotsiaalset vastutust ühinemis- ja omandamisalase ning restruktureerimisalase tegevuse käigus; juhib tähelepanu ka sellele, et globaliseerumise protsessis on ainuke viis Euroopa Liidu kodanike usalduse võitmiseks parandada sotsiaalset turumajandust rohkemate ja paremate töökohtadega;
15. tunnustab liikmesriikide järelevalveasutuste olulist rolli usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves ning riiklike finantsturgude ja finantseerimisasutuste usaldusväärse kaitsmisel;
16. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide erisugused järelevalvetavad ja -standardid võivad vähendada turu tõhusust, suurendada piiriülesest tegutsevate finantseerimisasutuste tegevuskulusid ja seega vähendada ühtse finantsturu soodsat mõju ning kokkuvõttes killustada ühtset finantsturgu;
17. tunneb muret selle üle, et finantseerimisasutused, mis püüavad arendada oma strateegiaid ELi tasandil, seisavad sageli silmitsi kulukate ja ajamahukate reguleerivat laadi ja järelevalvega seotud tavade ja erisuguste aruandekohustustega;
18. on veendunud, et järelevalvetavade ja -standardite täiendav lähenemine võiks osaliselt vähendada järelevalvetavade erinevuste negatiivset mõju ja parandada turu tõhusust; väljendab heameelt Euroopa pangajärelevalve komitee tehtud edusammude üle ja julgustab selle edasist tööd;
19. tunnustab 3. taseme komisjonide – Euroopa pangajärelevalve komitee (CEBS), Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee (CESR) ning Euroopa kindlustuse ja ametipensionide järelevalve komitee (CEIOPS) – saavutatud edusamme suurema järelevalvealase lähenemise saavutamisel ja ergutab neid edasises töös;
20. märgib, et integratsioon hulgimüügiturgudel on peaaegu lõppenud ning eelkõige integratsioon rahaturgudel on kaugemale arenenud, ning et teated intressimäärade suurenemise ja vähenemise kohta kajastuvad kiiresti ja hästi turuhindades;

21. avaldab kahetsust selle üle, et mitmed maksutõkked, eriti kontsernisisene käibemaks ning neutraalsuse ja õiguskindluse puudumine finantsteenuste käibemaksu käsitlemisel kahandavad ja sageli takistavad sünergiat ja tasuvust, ning kutsub komisjoni üles koostama ettepanekud nende tõkete kõrvaldamise kohta;
22. märgib, et praegu piiravad lisaks ettevõtetevahelistele maksudele ka olulised tagastamatud käibemaksukulud suures osas võimalikke piiriülesest konsolideerimisest tulenevaid sääste;
23. märgib, et praegune dividendide maksustamine mõnes liikmesriigis soodustab pigem siseriiklike kui ELi dividendide väljamaksmist; märgib samuti, et ELi dividendide puhul võib välismaine maksude kinni pidamine jääda kindlaks koormaks üksikutele aktsionäridele ning seega põhjustab nende ELi välisinvesteeringute puhaskasumi märkimisväärse vähenemise;
24. on veendunud, et jaemüügi finantsturu edasine integreerumine peaks andma tarbijatele suurema valiku parema kvaliteediga tooteid ning peaks võimaldama ettevõtetel müüa oma tooteid välisriikidesse ilma, et see kahjustaks konkurentsi ELi jaemüügi finantsturgudel; palub komisjonil esitada selge ja kokkuvõtlik strateegia jaemüügi finantsturgude integreerimiseks;
25. nõuab tungivalt, et komisjon ja finantsteenuste sektor arutaksid edasi finantsteenuste 26. režiimi, mida mobiilsed ELi kodanikud võivad vajada tegevuseks muudes ELi liikmesriikides, eeliseid ja puudusi, võimaldades neil kasutada tuttavaid teenusepakkujaid ning tulla toime ainult rea lihtsate standardsete eeskirjadega; nõuab tungivalt, et komisjon eelkõige määratleks õigusliku aluse kõrgel tasemel tarbijakaitse kindlustamiseks, ühtlustamise vajalikud koostisosad ning sobiva järelevalve korra;
26. on veendunud, et Euroopa pangandusturu pluralistlik struktuur, mille puhul finantsasutused võivad võtta erinevaid õiguslikke vorme vastavalt oma erinevatele ärieesmärkidele, on Euroopa majanduse jaoks kasulik ning seda ei tohiks vaidlustada;

Reguleerimise ja järelevalve raamistik

Turu struktuur

27. märgib, et turukontsentratsiooni tasemed teatavates liikmesriikides valmistavad muret seoses turu struktuuri, Euroopa pankade ja teiste finantseerimisasutuste tegevuse ja käitumisega;
28. palub, et komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused uuriksid kooskõlas EÜ asutamislepinguga ning Euroopa kohtu pretsedendiõigusega hoolikalt finantsturgude ja finantseerimisasutuste koondumist;
29. kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid rakendaksid järjekindlalt asjaomaseid õigusakte;

30. palub komisjonil uurida suurtes piirkondlikes finantskeskustes konsolideerimise mõju väikeste piirkondade ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate finantseerimisele;

Järelevalve

31. väljendab rahulolu hiljuti vastu võetud ELi meetmete üle, mis käsitlevad usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet, eriti kapitalinõudeid käsitlevat direktiivi, mis edendab asukohamaa kontrolli põhimõtet ja muudab märkimisväärselt kehtivat järelevalveraamistikku, mis sisaldab nüüd uusi sätteid liikmesriikide pädevate asutuste koostöö kohta, järelevalve avalikustamise nõudeid ja konsolideeritud järelevalve teostaja laiendatud pädevust seoses riski mõõtmise mudelite valideerimisega; on veendunud, et praegustesse õigusaktidesse tuleks lisada asukohariigi ja vastuvõtjariigi järelevalveasutuste volituste selge määratlus ja tasakaalustatud jaotus teha edasisi asjakohaseid muudatusi, ilma et see piiraks direktiivi läbivaatamisklauslite kohaldamist;
32. märgib, et SE mudelit kasutusele võtta soovivate ELi mõnede peamiste finantskontsernide struktuuri ümberkujundamisel võib olla märgatav mõju asjaomastele järelevalveasutustele; kutsub komisjoni üles jälgima olukorda ja uurima, kas SE mudeli kasutuselevõtmine mõjutab usaldatavusnormatiivide stabiilsust ja kriisiohjamisstruktuure;
33. kutsub komisjoni üles võtma oma ettepanekutes arvesse teatavate siseriiklike reguleerijatele osaks saavat raskust sekkumisel turgudesse, mida iseloomustab väga tugev väliskapitali olemasolu;
34. märgib, et väga suurel määral integreeritud finantsturgudel ei saa liikmesriikide asutused individuaalselt lahendada kriise, mis jäävad väljapoole liikmesriigi jurisdiktsiooni; arvab seoses sellega, et praegused liikmesriikide järelevalveasutuste võrgustikud, järelevalve kord ja õiguslikult mittesiduvad vastastikuse mõistmise memorandumid ei pruugi olla piisavad selleks, et olla valmis suurteks kriisideks, mille põhjuseks on turul esinevad tõrked või olulised piiriülesed finantskontsernid; on seisukohal, et järelevalveasutuste koostöö ja vastastikune usaldus kriisiolukorras on ülimalt oluline ning nõuab tungivalt, et komisjon ja vastutavad riigiasutused töötaksid ühiselt välja sobivad tõhusa kriisiohjamise ettepanekud, mille Euroopa Parlament läbi vaatab;
35. on seisukohal, et Euroopa Liidu autoriteeti rahvusvahelistel läbirääkimistel, mis käsitlevad eeskätt pangandusjärelevalvet, tugevdaks tema töökorra selgitamine;
36. märgib, et enne edasistele aruteludele keskendumist ELi finantsjärelevalve kohta tuleb lahendada viimase võimaliku laenuandja probleem; sellega seoses rõhutab, et on vajalik selge otsus kohustuste kohta;
37. märgib, et praegune järelevalve raamistik toob kaasa arvukaid aruandlusnõudeid pankadele ning seetõttu on kõikidel järelevalveasutustel tähtsaks ülesandeks standardite koondamine;

38. usub, et on viimane aeg selleks, et ELi institutsioonid, eriti Euroopa Parlament, alustaks arutelu ELi finantsturgude järelevalve struktuuri üle; sel põhjusel nõuab nn tarkade meeste komitee loomist, kes uuriks ja esitaks enne 2006. aasta lõppu aruande turgude ja finantseerimisasutuste konsolideerimise mõjude kohta usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvele, finantsstabiilsusele ja kriisiohjamisele; seoses sellega palub nimetatud komiteel pakkuda välja mõtteid seoses arvukate aruandlusnõuete lihtsustamisega, praeguste struktuuride parandamisega ja lõpuks esitada arvamus Euroopa finantsjärelevalveasutuste vajaduste ja struktuuride kohta;

o o
o

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile;

SELETUSKIRI

Rahandussektori konsolideerimine ei ole uus fenomen; viimasel ajal on see pärast ELi finantsturgude integreerimist aga saavutanud uue kiiruse ja mõõtme. Samas ei ole tegemist mitte üksnes Euroopa suundumusega, vaid rahvusvahelise suundumusega, mille põhjuseks on struktuurimuudatused, tehnoloogiline areng ja tihedamaks muutunud globaalne konkurents.

See protsess võib võtta mitmesuguseid vorme, alates orgaanilisest kasvust välisriikides asuvate filiaalide ja tütarettevõtjate kujul ja lõpetades ühinemiste ja omandamistega. Euroopa Liidus on seda lihtsustanud Euroopa institutsioonide poolne piirangute vähendamine ja nende järjepidev tegevus konkurentsi valdkonnas ning seda on edasi viinud euro kasutuselevõtt, selged ja hästi jõustatud konkurentsieeskirjad ning rahandusalased õigusaktid.

Konsolideerimine toimub eri tasanditel. Euroopa on tunnistanud turu tugevale konsolideerimisele. Selles osas on finantsteenuste tegevuskava hiljuti vastu võetud meetmed hulgimüügituru integratsiooni märkimisväärselt edasi viinud. Pangad, kindlustus ja finantseerimisasutused, mille puhul varem kajastusid riigipiirid ja traditsiooniline finantstegevuste eraldamine (nt pangandus-, kindlustus-, väärtpaberi- ja varahaldustegevus), muutuvad pakutavate toodete ja teenuste osas järjest rohkem universaalseks ning tegutsevad piiriülevalt. Euroopa integratsiooni arenedes on pankade ja teiste finantseerimisasutuste ühinemised ja omandamised peaaegu igapäevane nähtus ning nende tulemuseks on olnud hiigelsuured finantskontsernid ja konglomeraadid, mis tegutsevad Euroopa eri jurisdiktsioonide all.

Arusaamad konsolideerimisest on erinevad. Ühelt poolt vaadeldakse seda kui olulist ajendit, mis suurendab Euroopa majanduse konkurentsivõimet, luues suuri finantskontserne ja konglomeraate, võimaldades ettevõtetel saavutada piisav kandepind ning realiseerida oluline sünergia, mastaabi- ja mitmekülgussääst ja tasuvus, ning mis kõige olulisem – see pakub tarbijatele parema valiku ja parema hinna nende finantstoodete eest.

Teisalt toob konsolideerimine kaasa ka languse riskid, mis tulenevad koondumise suurest tasemest, vastastikusest sõltuvusest ja süsteemsetest riskidest, mille põhjuseks võivad olla probleemid seoses eri liikmesriikides tegutsevate suurte finantseerimisasutuste ja konglomeraatidega.

Lisaks ollakse sageli seisukohal, et turuvõimu koondumine mõne üksiku suure finantseerimisasutuse ja finantskeskuse kätte võib jätta piirkonnad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ilma neile kõige vajalikumast juurdepääsust odavale finantseerimisele, samuti leitakse, et suured finantskontsernid suruvad väiksemad finantseerimisasutused turult välja ja tarbijate valikuvõimalused piirduvad standardtoodetega.

Praegune olukord ja väljavaated

Ühinemised ja omandamised on kõige sagedasemad turulepääsu ja kasvu strateegiad. Olgugi et kuni praeguseni on ühinemised ja omandamised toimunud peamiselt riigi tasandil, näitab suurte piiriüleste kontsernide ja finantskonglomeraatide olemasolu seda, et Euroopa Liidus on märkimisväärne soov nii sektoritevahelise kui ka piiriülese laienemise järele.

Mõned tähelepanuväärseimad konsolideerimise näited pangandussektoris leidsid aset viimase kümne aasta jooksul uutes liikmesriikides, kus kogeti suurt piiriüleste ühinemiste ja omandamiste lainet. Selle protsessi tulemusel näitab nende praegune finantssektorite struktuur nii koondumise kui ka välisomanduse kõrge taset.

Areng mõningates piirkondades¹ võib osutada sellele, et piiriülene tegevus võib tulevikus veelgi hoogustuda. Beneluxi maades ja Skandinaavias sundis turu küllastumine turul tegutsevaid riigisiseseid isikuid laienema piiriülele ning selle tulemuseks oli mõningate Euroopa suurimate finantskontsernide loomine.

Olemasolevad tõkked

Mitmed tõkked² takistavad piiriüleseid tehinguid, pärsivad turul tegutsevate isikute tegevust ja vähendavad piiriülest sünergiat, mastaabi- ja mitmekülgussäästu ning tasuvust, eriti järgmised:

- **erinevused tootevalikus:** erinevused ELi liikmesriikide tarbijakaitse eeskirjades, eraõiguses ja tarbimisharjumustes muudavad ühesuguse finantstoodete valiku müümise liikmesriikides raskeks ning see nõuab finantseerimisasutustelt tootevaliku kohandamist liikmesriikide eeskirjade, seaduste ja harjumustega. See võib kahandada mastaabi- ja mitmekülgussäästu, majanduslikku sünergiat ja tasuvust, mida muidu oleks olnud võimalik saavutada finantseerimisasutuste mõningate ülesannete ümberpaigutamise ja tsentraliseerimise kaudu. Selles osas võib jaemüügi finantsturgude kaugelearenenud integratsioon, mis võimaldaks finantseerimisasutustel müüa oma tootevalikut suuremal turul, ergutada pankade ja finantseerimisasutuste piiriülest tegevust (ühinemised ja omandamised või jaemüügitoodete piiriülene pakkumine);
- **kehtiva järelevalveraamistiku mõju:** sektori väitel muudab erinev järelevalve kord piiriüleseid ühinemised ja omandamised vähem ligitõmbavaks. Ajamahukas ja kulukas mitmekordne aruandekohustus, järelevalvealane heakskiiduprotsess ning vastuvõtjariigi ja asukohariigi järelevalveasutuste vaheline suhtlemine võib suurendada finantseerimisasutuste püsikulusid, kuna nende tulemuseks on järelevalve dubleerimine ja need mitmekordistavad avalikustamisnõudeid;
- **maksustamine:** piiriülelel tegutsevad finantseerimisasutused peavad toime tulema eri maksukorraldustega. Finantsteenuste käibemaksustamist peetakse oluliseks takistuseks, mis kahandab võimalikku tasuvust, mis saavutatakse teatavate ülesannete ümberpaigutamise, tsentraliseerimise ja integreerimise kaudu. Lisaks käsitatakse kontsernisest käibemaksu olulise tõkkena, mis takistab pankadel ja finantseerimisasutustel oma tööd piiriülelel tõhusalt korraldada, kuna enamikul neist ei ole mingit õigust või on piiratud õigus käibemaksu tagasi saada (teisisõnu tuleb

¹ Komisjoni personali töödokument SEK(2005)1398.

² Komisjoni personali töödokument SEK(2005)1398.

kõiki finantsettevõtte omandamise kulusid suurendada 15–25%lise mittetagastatava summa võrra);

- **ebasoodne keskkond:** (poliitiline tahe, töötajate vastuseis, protektsionistlikud meetmed).

Tulevikuprobleemid

Turu struktuur

Rahandussüsteemide struktuurimuutuste tohutu kiirus ja järjest suurenev piiriüleste globaalseks konkureerimiseks valmis olevate kontsernide arv rõhutab vajadust teostada järelevalvet arengu üle turu struktuuri ja koondumise osas. Selles osas muutub olulisemaks konkurentsipoliitika eeskirjade range ja järjepidev kohaldamine koos finantsteenuseid käsitlevate õigusaktide õigeaegse rakendamisega.

Samuti on olulisemaks muutunud järelemõtlemine sobiva reguleerimis-, järelevalve- ja kriisiohjamisraamistiku üle, mis võimaldaks üleeuroopalisel tasandil tegutsemiseks valmis olevatel finantskontsernidel ja konglomeraatidel saavutada majanduslik sünergia ilma rahandussüsteemide stabiilsust ja usaldusväarsust ohustamata.

Konsolideerimise usaldatavusnormatiividega seotud mõjud

Hiljutised usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet hõlmavad suundumused arendavad edasi asukohamaa kontrolli põhimõtet. Kapitalinõudeid käsitleva direktiiviga kehtestatakse konsolideeriva järelevalveasutuse mõiste. Selle kohaselt tuleb vastuvõtva liikmesriigi tütarettevõtja riskimõõtmismudel valideerida vastuvõtjariigi ja asukohariigi järelevalveasutuste vastastikuse leppe alusel. Vastastikuse leppe puudumise korral ja pärast kuue kuu möödumist võtab selle otsuse, millel on märkimisväärne usaldatavusnormatiividega seotud ja süsteemne mõju vastuvõtjariigi rahandussüsteemi jaoks, vastu asukohariigi järelevalveasutus (konsolideeriv järelevalveasutus). Selle sammuga, millel on oluline mõju usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve teostamise ja ELi järelevalvestruktuuride jaoks, peaks kaasnema asukohariigi ja vastuvõtjariigi järelevalvekohustuste tasakaalustatud ja selge jaotus, eriti juhul, kui vastuvõtva riigi tütarettevõtja puutub kokku probleemidega või kui seda tabab finantskriis. See on eriti oluline väikeste majanduste jaoks.

Finantsilise integreerimise edendamise kõrval on sama oluline vaadelda peamiseid riikliku poliitikaga seotud probleeme. Eriti tuleks kaaluda potentsiaalse süsteemse kriisi ohtu, selle põhjusi ja lõpliku laenuandja küsimust.

Turgude, finantsmajanduses osalejate ja infrastruktuuride praegune koondumise tase on ELis kõrge, nagu ka nende vastastikune sõltuvus. Sellega seoses ei saa kõrge integratsioonitasemega finantsurgudel iseseisvalt tegutsevad liikmesriikide järelevalveasutused enam tõhusalt lahendada kriise, mis võivad väga kergesti levida väljapoole liikmesriikide jurisdiktsiooni, muutuda üleeuroopaliseks finantskriisiks ning lõpuks ohustada euro ja Euroopa majanduste stabiilsust.

Kahekümne viie liikmesriigi ametiasutuste praegune võrgustik koosneb eri järelevalveasutustest ja reguleerivatest asutustest, millel on erinev pädevus, vastutus ja

kaasatuse tase kriisiohjamises, ning praegune järelevalve kord ja õiguslikult mittesiduvad vastastikuse mõistmise memorandumid ei ole sobivad ja piisavad selleks, et lahendada üleeuroopalist kriisi, mille põhjuseks on probleemid turul või süsteemi jaoks olulised piiriülesed finantskonglomeraadid.

Seoses sellega peaksid Euroopa seadusandjad algatama põhjaliku arutelu ELi finantsturgude sobiva järelevalvestruktuuri üle, asukohariigi ja vastuvõtjariigi järelevalveasutuste pädevuste ja volituste selgitamise üle ning sobiva kriisiohjamiskorra üle ja mitte ootama suurt üleeuroopalist kriisi.

MENETLUS

Pealkiri	Finantsteenuste sektori täiendava konsolideerimise suunas		
Menetluse number	2006/2081(INI)		
Vastutav komisjon Loa kinnitamisest istungil teada andmise kuupäev	ECON 6.4.2006		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev			
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev			
Tõhustatud koostöö istungil teada andmise kuupäev			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Joseph Muscat 4.7.2005		
Endine raportöör / Endised raportöörid			
Arutamine parlamendikomisjonis	31.1.2006	20.3.2006	19.4.2006
Vastuvõtmise kuupäev	25.4.2006		
Lõpphääletuse tulemused	+ 35 - 2 0 1		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Pier Luigi Bersani, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Ieke van den Burg, David Casa, Jan Christian Ehler, Elisa Ferreira, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Cristobal Montoro Romero, Joseph Muscat, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Eoin Ryan, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Sahra Wagenknecht, John Whittaker		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed	Jorgo Chatzimarkakis, Harald Ettl, Satu Hassi, Ján Hudacký, Werner Langen, Thomas Mann, Corien Wortmann-Kool		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Íñigo Méndez de Vigo		
Esitamise kuupäev	8.5.2006		
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)			